

DECYZJA RADY (UE) 2022/2198**z dnia 8 listopada 2022 r.****w sprawie zawieszenia stosowania wszystkich postanowień Umowy między Unią Europejską a Republiką Vanuatu dotyczącej zniesienia wiz krótkoterminowych**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 lit. a) w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Umowę między Unią Europejską a Republiką Vanuatu dotyczącą zniesienia wiz krótkoterminowych ⁽¹⁾ (zwaną dalej „Umową”) podpisano 28 maja 2015 r. ⁽²⁾ i tymczasowo stosowano od tego dnia w celu ułatwienia obywatelom Vanuatu podróży do Unii oraz podróży obywateli Unii do Vanuatu.
- (2) Umowa jest wyrazem wspólnego dążenia umawiających się Stron do pogłębiania kontaktów międzyludzkich oraz ożywienia turystyki i stymulowania relacji gospodarczych między Unią a Vanuatu.
- (3) Zgodnie z art. 8 ust. 4 Umowy każda ze Stron może zawiesić stosowanie wszystkich lub niektórych postanowień Umowy, w szczególności ze względu na porządek publiczny i ochronę bezpieczeństwa narodowego. O decyzji w sprawie zawieszenia powiadamia się drugą Stronę nie później niż dwa miesiące przed jej planowanym wejściem w życie. Z chwilą ustania powodów zawieszenia Strona, która zawiesiła stosowanie Umowy, niezwłocznie informuje o tym fakcie drugą Stronę i przywraca stosowanie Umowy.
- (4) Vanuatu realizuje programy obywatelstwa dla inwestorów, w ramach których obywatelstwo vanuackie przyznaje się obywatelom innych państw niemającym wcześniejszych związków z Vanuatu; pozytywne decyzje wydawane są w sprawie zdecydowanej większości wniosków. Na podstawie informacji dostarczonych przez Biuro Paszportowe Vanuatu w dniu 14 czerwca 2021 r., do marca 2021 r. Vanuatu wydało ponad 10 500 paszportów, a odsetek wniosków odrzuconych był bardzo niski. Sytuacja ta budzi wątpliwości co do wiarygodności kontroli bezpieczeństwa przeprowadzanych przez organy Vanuatu oraz co do dokładania przez nie należytej staranności.
- (5) Wśród wnioskodawców, którym przyznano obywatelstwo vanuackie, znajdują się ponadto osoby posiadające obywatelstwo kilku państw, których obywatele zobowiązani są do posiadania wizen podczas przekraczania granic zewnętrznych Unii.
- (6) W ramach kontaktów Komisji z władzami Vanuatu w październiku 2017 r., listopadzie 2019 r., czerwcu 2020 r. i marcu 2021 r. Komisja wyrażała poważne zastrzeżenia dotyczące realizowanych przez Vanuatu programów obywatelstwa dla inwestorów, w szczególności przyznawania obywatelstwa osobom wymienionym w bazach danych Interpolu, braku wymogów fizycznej obecności lub pobytu, krótkich okresów rozpatrywania wniosków przewidzianych w programach oraz braku systematycznej wymiany informacji z państwami pochodzenia wnioskodawców lub państwami, które wcześniej były ich głównymi miejscami zamieszkania; Komisja przestrzegła rząd Vanuatu o możliwości przywrócenia obowiązku wizowego, gdyby jej obawy nie zostały rozwiane. Wyjaśnienia przedstawione przez Vanuatu nie były wystarczające, aby wyeliminować te zastrzeżenia.

⁽¹⁾ Dz.U. L 173 z 3.7.2015, s. 48.

⁽²⁾ Decyzja Rady (UE) 2015/1035 z dnia 7 maja 2015 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania Umowy między Unią Europejską a Republiką Vanuatu dotyczącej zniesienia wiz krótkoterminowych (Dz.U. L 173 z 3.7.2015, s. 46).

- (7) W związku z tym stosowanie Umowy zostało częściowo zawieszono decyzją Rady (UE) 2022/366 ⁽³⁾. Zawieszenie ogranicza się do paszportów zwykłych wydawanych przez Vanuatu od 25 maja 2015 r., kiedy liczba osób, których wnioski składane w ramach stosowanych przez Vanuatu programów obywatelstwa dla inwestorów są rozpatrywane pozytywnie, zaczęła znacząco wzrastać.
- (8) Chociaż Umowę częściowo zawieszono decyzją (UE) 2022/366, konieczne było również zapewnienie zawieszenia na poziomie prawa Unii. Dlatego też, na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 ⁽⁴⁾, dnia 27 kwietnia 2022 r. Komisja przyjęła rozporządzenie wykonawcze (UE) 2022/693 ⁽⁵⁾ tymczasowo zawieszające zwolnienie z obowiązku wizowego obywateli Vanuatu posiadających paszporty zwykle wydawane przez Vanuatu od dnia 25 maja 2015 r. na okres dziewięć miesięcy, mające zastosowanie od dnia 4 maja 2022 r. do dnia 3 lutego 2023 r.
- (9) Po wejściu w życie tymczasowego zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1806, Komisja nasiliła dialog z Vanuatu w celu zaradzenia sytuacji, która doprowadziła do tego zawieszenia.
- (10) Chociaż pogłębiony dialog z Vanatu rozpoczął się dnia 12 maja 2022 r., Vanuatu nie uczestniczy w nim w żaden znaczący sposób. W okresie dziewięć miesięcy określonym rozporządzeniem wykonawczym (UE) 2022/693 nie można było zatem zaradzić okolicznościom, które doprowadziły do tymczasowego zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego.
- (11) Programy obywatelstwa dla inwestorów stosowane przez Vanuatu nadal stanowią zwiększone ryzyko dla bezpieczeństwa wewnętrznego państw członkowskich i są obejściem unijnej procedury wydawania wiz krótkoterminowych oraz wiążącej się z nią oceny ryzyka dla bezpieczeństwa i ryzyka migracyjnego. Wobec braku zaangażowania Vanuatu, aby zaradzić przedmiotowym okolicznościom, należy zatem uchylić decyzję (UE) 2022/366 oraz zawiesić stosowanie wszystkich postanowień Umowy w odniesieniu do wszystkich obywateli Vanuatu.
- (12) Niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE ⁽⁶⁾. Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w jej przyjęciu i nie jest nią związana ani jej nie stosuje,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Zawiesza się stosowanie wszystkich postanowień Umowy między Unią Europejską a Republiką Vanuatu dotyczącej zniesienia wiz krótkoterminowych (zwanej dalej „Umową”) w odniesieniu do obywateli Vanuatu, począwszy od dnia 4 lutego 2023 r.

Artykuł 2

Przewodniczący Rady dokonuje w imieniu Unii powiadomienia, o którym mowa w art. 8 ust. 4 Umowy.

Artykuł 3

Decyzja (UE) 2022/366 traci moc ze skutkiem od dnia 4 lutego 2023 r.

⁽³⁾ Decyzja Rady (UE) 2022/366 z dnia 3 marca 2022 r. w sprawie częściowego zawieszenia stosowania Umowy między Unią Europejską a Republiką Vanuatu dotyczącej zniesienia wiz krótkoterminowych (Dz.U. L 69 z 4.3.2022, s. 105).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 z dnia 14 listopada 2018 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 39).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/693 z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie tymczasowego zawieszenia zwolnienia obywateli Vanuatu z obowiązku wizowego (Dz.U. L 129 z 3.5.2022, s. 18).

⁽⁶⁾ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20).

Artykuł 4

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia 8 listopada 2022 r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
Z. STANJURA
